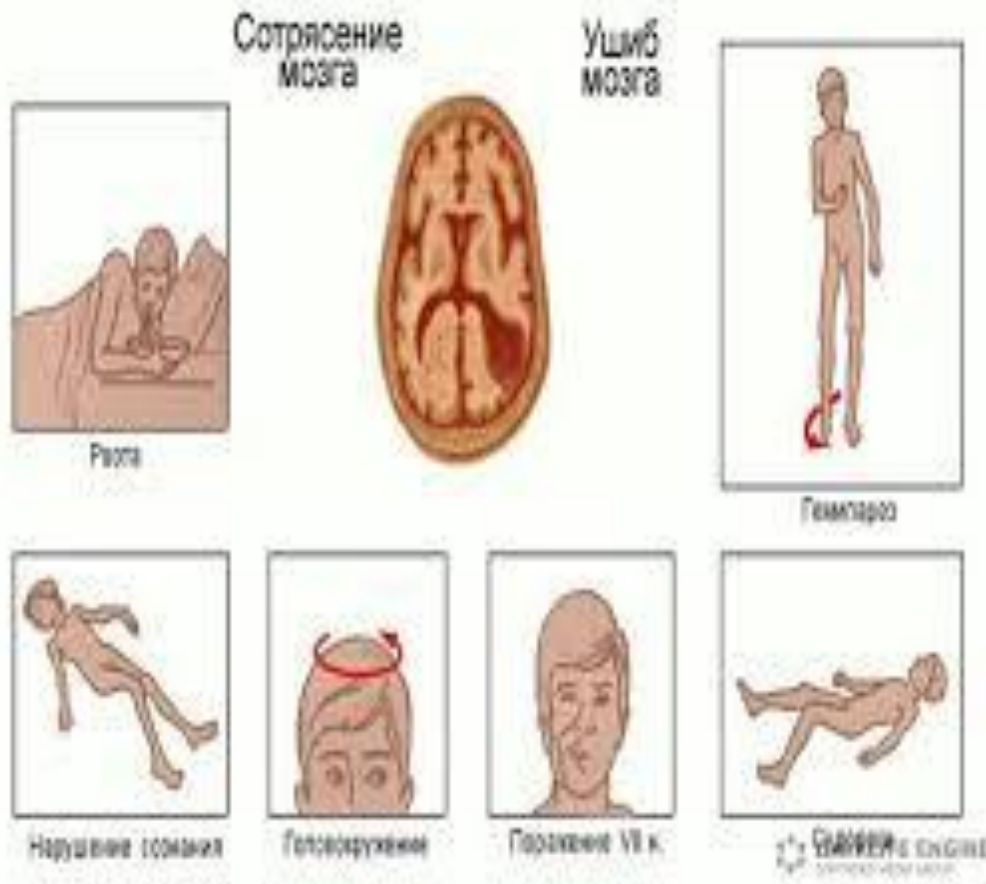

Бассүйек-ми жарақаты

Бассүйек-ми жарақаты (БМЖ)- бұл құрамына бассүйек терісінің, бұлшық еттің, сүйектің, мидың, қантамырларының, ми қарыншақтары мен бассүйек – ми нервтерінің механикалық зақымданулары және сіңір тартылуы кіретін ұғым.

Бассүйек-ми жарақатының жабық және ашық түрлері болады. Жабық түріне бастың тері қабатының бұзылмаған зақымдануы жатады. Ашық түріне бассүйектің, оның негізінің зақымданып сынуы, қан және ми сұйықтығының ағуымен жүретін зақымданулар тән.

Бассүйек-ми жабық жарақаттарының диагностикалық алгоритмі

?Мидың шайқалуы: жалпы милық, функционалды, толық қайтымды зақымданулар

? Бірнеше секундтан бірнеше минутқа дейін есін жоғалту;

? есіне келгенде бастың ауыруы, бас айналу, құсу, әлсіздік, тершеңдік, құлақта шу, сыртқы тітіркендіргіштерге реакция беру, тәлтіректеу, саусақ-мұрын пробасы нақты емес.

?Мидың соғылуы: соққының орналасуына қарай ошақты және жалпы милық симптомдарға бірігеді. Оның 3 ауырлық дәрежесі:

? -ми соғылуының жеңіл дәрежесі

? Бірнеше минуттан 10 минутқа дейін есін жоғалту; есеңгіреу не сонор түрінде байқалады.

? есіне келген соң ми шайқалуының симптомдарына қосылады: қайта-қайта құсу, тілі күрмелу, сіңір және тері рефлекстерінің ассиметриясы мен мимика бұлшықеттерінің салдануы;

? Шамалы брадикардия

- ми соғылуының орташа ауырлық дәрежесі

? есін бірнеше сағатқа жоғалтады

Ми соғылуының ауыр дәрежесі

- ? *есі бірнеше тәулікке дейін болмайды; сонор, кома*
- ? *диэнцефальді-катаболикалық, мезэнцефальді-бульбарлы синдромдардың белгілері анықталады,*
- ? *тыныс және қанайналым қызметінің өмірге қауіпті бұзылыстары*

Диффузды акционалды зақымданулар: децеребрация н/е декортикация белгілері бар комалар

- ? *жарақат алған уақыттан бастап, ұзақ комаға ену;*
- ? *тыныс және қанайналым қызметінің кенеттен бұзылуы;*
  - ? *децеребрационды ригидтілік;*
  - ? *декортикационды ригидтілік.*

Мидың қысылуы (60-70% ми ішілік гематомалары дамиды)

- ? *Анизокория, гемипарез, тырысулар, брадикардия*
- ? *Тыныс ж/е қанайналым қызметінің терең бұзылыстары*

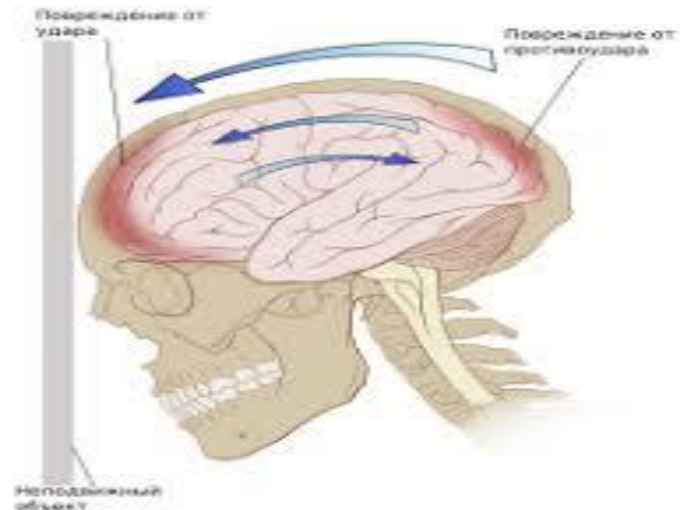
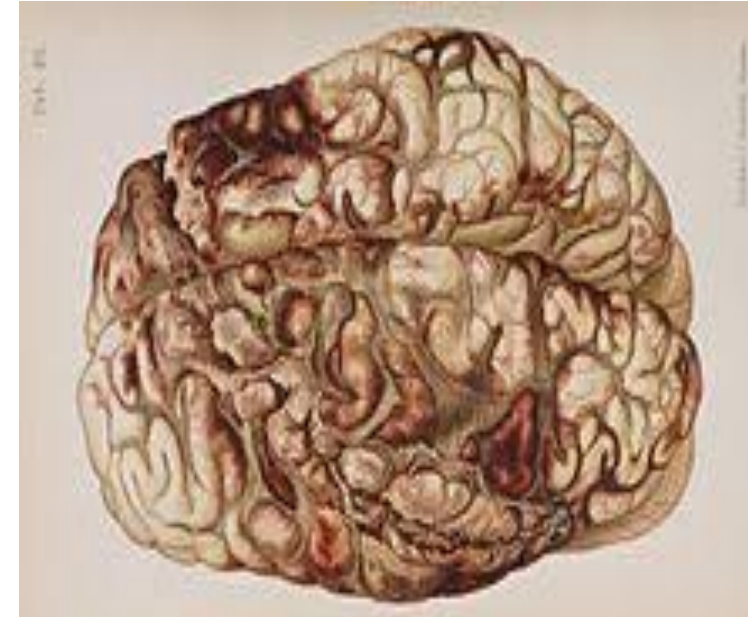
Бассүйек-ми жарақаттарында ауруханаға дейінгі кезеңде жедел дәрдем шараларының алгоритмі

Мидың шайқалуы

- жедел жәрдемді қажет етпейді*
- науқаста қозу болса- 2 мл 0,5% седуксен(реланиум, сибазон) ерітіндісі енгізіледі,*
- аурухананың неврологиялық бөліміне тасымалдау*

Мидың жаншылуы мен соғылуы

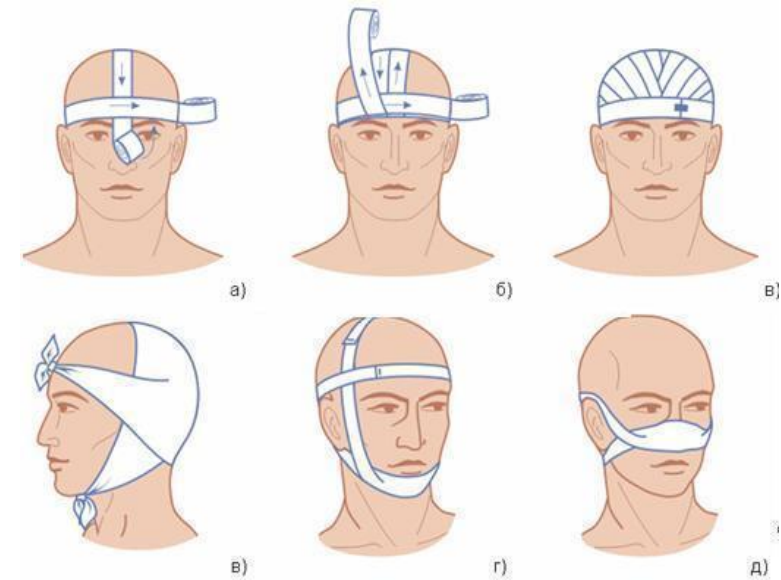
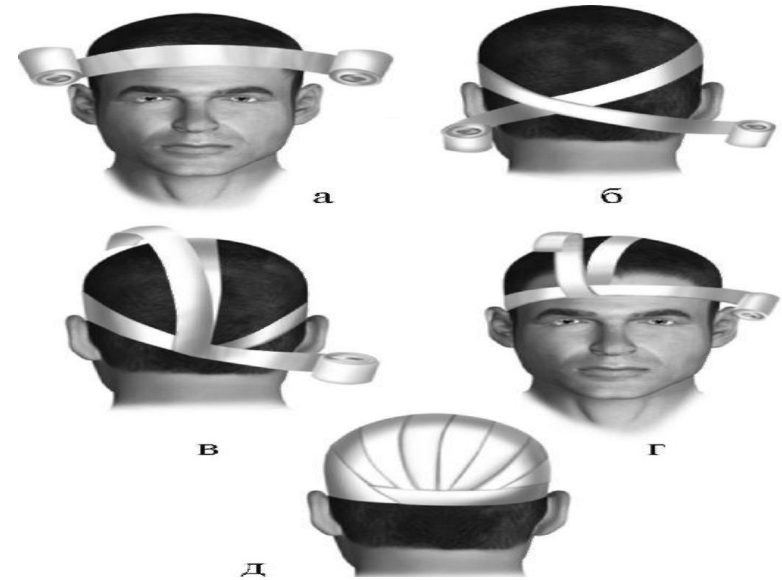
- көктамырлы табу,*
- жүрек реанимациясын жүргізу*
- реоплиглюкин, кристаллды ерітінділерді к/т тамшылату,*
- 5мл допаминді изотоникалық ері-ге арал-п к/т тамшылату*
- ГКС – дексаметазон 8-12 мг н/е преднизолон 90-150 мг к/т енгізу,*

Бассүйек-ми жарақаты кезіндегі дәрігердің әрекеті

Бастың соғылуы кезінде оқиға болған жерде қан тоқтатқыш 'Гиппократ тақиясы' таңғышын салып науқасты травматологиялық бөлімшеге шұғыл түрде жеткізу керек.

Жабық, ашық және қосарланған бассүйек –ми жарақатында жедел жәрдемді оқиға болған жерден бастап көрсетеді. Ашық және енген жарақаттарды гемостатикалық губкамен жауып, асептикалық таңғыш саламыз.

*Назарларыңызға
рахмет!*

